

4. Костак З. Р. Зарубіжний досвід розвитку загальнообов'язкового державного медичного страхування. *Вісник Львівської комерційної академії*. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe.

5. Череп А.П. Практичний іноземний досвід медичного страхування. Економіка та управління національним господарством. URL: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved>.

Роман ДМИТРУК
студент факультету фінансів
Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник
к.е.н. кафедри фінансів ім. С.І. Юрія Петрушка О. В.

ПЕНСІЙНА РЕФОРМА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМКИ

Євроінтеграційні орієнтири розвитку України вимагають, щоб соціально-економічна політика держави була направлена на досягнення європейських стандартів якості життя. Це передбачає надійний соціальний захист населення і належне пенсійне забезпечення громадян в старості. Необхідність реформування діючої пенсійної системи викликано низкою економічних, демографічних, соціально-політичних факторів. Хоча, напрямки реформування пенсійної системи в Україні були визначені більше 10 років тому, реформа системи пенсійного забезпечення залишається ключовим пріоритетом для України і сьогодні.

Діюча пенсійна система України є результатом еволюційної трансформації інституту пенсійного забезпечення, який сформувався після здобуття незалежності на початку 90 років ХХ століття. Вона базується на солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, яка, в свою чергу, побудована на механізмі пенсійного страхування, що передбачає персоніфікований розподіл через суспільні страхові фонди надходжень від працездатної частини населення на користь пенсіонерів. Джерелом коштів для фінансування пенсій є Пенсійний фонд, який формується на основі страхових внесків підприємств та громадян [1].

На сьогодні можна зробити висновок, що вітчизняна солідарна пенсійна система не може забезпечити належного обслуговування громадян. Основними причинами її незадовільного функціонування є:

- 1) складна демографічна ситуація та негативні тенденції її розвитку;
- 2) макроекономічний стан держави;
- 3) високий рівень «тінізації економіки»;
- 4) високий рівень трудової міграції;
- 5) недостатня проінформованість населення щодо проведення пенсійної реформи.

Вагомість першого фактора очевидна: упродовж 2010-2050 рр. кількість пенсіонерів в Україні збільшиться на 0,9 млн. осіб (майже весь цей приріст буде забезпечено збільшенням кількості пенсіонерів за віком) і досягне 14,6 млн. осіб. Тобто кількість пенсіонерів буде на чверть більшою, ніж кількість платників пенсійних внесків. Вже сьогодні у пенсійній системі України на 10 платників страхових внесків припадає 13 пенсіонерів. При такій ситуації Пенсійний фонд буде постійно дефіцитним та залежним від фінансових ресурсів держави [1].

Для покращення теперішнього стану пенсійної системи потрібно насамперед стабілізувати фінансовий стан Пенсійного фонду України і впровадити другий рівень пенсійної системи. Це дозволить диверсифікувати джерела отримання доходів при досягненні пенсійного віку, послабити в подальшому вплив демографічного фактора на стан солідарної пенсійної системи.

Стратегічно важливо у процесі реформування пенсійної системи України поступово змінювати структуру внеску на державне пенсійне страхування, що передбачатиме збільшення навантаження на працюючих осіб і зменшення навантаження на роботодавців. Це сприятиме наближенню до європейської практики розподілу внесків між роботодавцями і найманими працівниками. Запропоновані заходи щодо перерозподілу навантаження стосовно сплати внеску на державне пенсійне страхування (як частки єдиного соціального внеску) від роботодавця до найманого працівника призведе до зниження фіскального навантаження на роботодавців та послаблення їхньої мотивації до уникнення легальної оплати праці найманим працівникам.[2]

Разом з тим варто враховувати, що запровадження обов'язкової накопичувальної системи – витратний захід, і він залишатиметься таким досить тривалий період. Джерелом перекриття недонадходження коштів унаслідок того, що частина їх акумулюватиметься вже на індивідуальних рахунках у людей, знову ж може бути державний бюджет, який, скоріше за все, не потягне таких видатків. Крім того, накопичувальні елементи системи вразливі до фінансових та економічних криз, тому їх слід вводити лише на фоні зростання ринку.

Головним аргументом на користь якнайшвидшого запровадження системи обов'язкового індивідуального накопичення, є ідея сприяння економічному зростанню за рахунок створення внутрішнього джерела довгострокових інвестицій. Накопичення в пенсійній системі справді можуть успішно використовуватися як джерело коштів.

Отже, розв'язання проблем пенсійного забезпечення вимагає реалізації комплексного підходу щодо узгодження темпів і параметрів пенсійної реформи з темпами економічного розвитку держави, реформами рівня життя і доходів населення, податкової реформи, розвитком фондового ринку.

Література:

1. Дем'яненко Л.О Проведення пенсійної реформи: основні механізми та прогнозовані наслідки. URL: http://nbuvip.gov.ua/index.php?option=com_content95.
2. Петрушка О. В. Державне пенсійне страхування в умовах реформування пенсійної системи України. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/888>.

Олег ІВАЩУК

студент групи ПУДСзм-35

Людмила ГЕРМАН

к.е.н., викладач кафедри міжнародної економіки

Тернопільський національний економічний університет

НАПРЯМИ ПОДОЛАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ НЕРІВНОСТІ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

На сьогодні у світі жодній країні не вдалося вирішити проблему соціальної нерівності в межах країни, адже в суспільстві завжди існують розшарування серед населення як за доходами, так і видатками. Актуальним це питання залишається й для